

Russer-SEX

TROMSØ: Russiske reiseledere utelukker ikke at en del russiske kvinnelige turister selger seg på sex-markedet i Alta, skriver avisen Finmark Dagblad.

Dermed er spekulasjonene rundt russisk prostitusjon i Finnmark bekræftet.

— De russiske kvinnene blir tilbudt 300 kroner for «en runde», forteller reiseleder Vadim Tsybouski i reise-selskapet Ogny Murmanska. Han er i Alta som reiseleder for 20 kvinner og fem menn i en russisk buss.

Vakthavende lensmannsbetjent Geir Kolstad sier til avisen at politiet ikke har bevis for prostitusjon i Alta. Men politiet har rimelig sikre bevis på at det foregår, sier han. (NTB)

ALLE STRØK

Av KRISTIN M. HAUGE

EDB-elevene ved Storemyr videregående skole i Narvik fikk hakeslepp da de så resultatet av årets avgangsexamen i faget programmering: Hele klassen strøk.

— Vi finner dette helt urimelig. Elevene har gjort det bra i de andre EDB-fagene. I dette faget må sensorene ha definert sin vurdering annerledes enn vi trodde, sier undervisningsinspektør Eldbjørg Distasd Andreassen.

Skolen har derfor sendt klage til Nasjonalt sekretariat for elevvurdering, hvor de ber om fornyet vurdering.

Toalett-VANN

Av FREDDY KONGSBERG

ÅLESUND (VG) I vannet som forsyner Selje sentrum med drikkevann, tørnte turistene fra Svelts toalettet sitt. Bobilien forsvant deretter fra stedet.

Nå advarer kommunelege Bjørn Erik Moe beboerne mot forurenset drikkevann. Det vil imidlertid bli tatt vannprøver jevnlig for å sjekke graden av forurensning.

Det var ovenværet til toalettømmingen, som skjedde i helgen i Djupedalsvannet på Sandvikeidet. Djupedalsvannet forsyner Selje sentrum med drikkevannet. Politiet har ifølge Fjordenes Tidende ikke maktet å oppspore bilien.

Nå vil teknisk etat i kommunen skille på engelsk, tysk og fransk: Djupedalsvannet er drikkevann. Tømming forbudt!.

Vår kjære, omsorgsfulle far svigerfar, farfar og bror

HANS ANDREAS IHLEBÆK

døde fra oss i dag

Oslo, 2. juli 1993

"Vi savner deg."

Oscar   Siv
Tore   Elisabeth
Andreas, Sebastian,
Marius og Sandra
Karen

Min kjære, kjære
HANS ANDREAS
døde fra meg så allfor tidlig
Lillian

Bisetelse i Nordstrand kirke
Torsdag 8. juli Kl. 14.30

STOPPET BAUTA: Stortingpresident Jo Benkow fikk satt en stopper for forsøket på å reise en bauta over norske frontkjemper som falt i Finland under siste krig.

„Enten man liker det eller ikke, så ville dette blitt et minnesmerke over dem som anses å ha sveket sitt land. Og dessuten går det an å sørge uten å ha et minnesmerke.“

Stortingpresident Jo Benkow.

103630

Benkow STOPPET BAUTA

Av HANS KRINGSTAD og MATTIS SANDBLAD (foto)

ROVANIEMI (VG) Stortingpresident Jo Benkow brukte sin politiske tyngde og var diplomat på si. Dermed snudde fin-

ske myndigheter på hælen, og nektet å gi steinen på bildet status som bauta over nordmenn som falt i Finland.

Steinblokken ligger på den finske stats grunn. Den var tenkt å skulle tjene som minnesmerke over 196 norske frontkjemper.

Men saken er ikke avsluttet. Steinen dypt inne i finsk Lappland forårsaker fortsatt diplomatisk og politisk ubehag i forholdet mellom Norge og Finland.

De som døde sloss mot Stalin. Til fordel for Finland. Men med Hitlers nazi-Tyskland.

Benkow mistet store deler av sin famile under krigen.

— Jeg skrev til Talmannen fordi han er min naturlige motpart i slike anliggender. Hadde jeg sittet i regjeringen, ville jeg sendt brevet til den finske regjering. Et minnesmerke over norske frontkjemper på statlig, finsk grunn vil være upassende, sier stortingpresidenten.

Sloss mot bolsjevismen

For finnene er saken mer komplisert: — Nordmenn i tyske avdelinger var våre våpenbrødre. Vi sloss mot samme sak, bolsjevismen. De bidro til å redde Nord-Finland og bør få sitt minnesmerke. I mine øyne er hver mann like viktig, sier oberstløytnant Tapani Hankaniemi, forsvarsattaché ved Finlands ambassade i Norge.

— Jeg har selv slektninger som falt, og vet hvor viktig det er å ha et sted man kan besøke i hvert fall én gang i livet, sier Hankaniemi.

Han er på kollisjonskurs med sin egen ambassadør i den ømtålige saken. Den er nå ute på en ny runddans hos finske myndigheter, blant annet i skogdirektoratet som er grunneier.

— I Finland har vi tradisjon for å reise minnesmerker over begge parter i en krig, sier eiendomssjef Matti Multamäki i direktoratet.

Multamäki er irritert over at utenriksministeriet tvang etaten hans til å bryte en skriftlig avtale, og han jobber fortsatt med saken.

Imens ruver den inskripsjonsløse steinen som et monument over følelsene krigen holder liv i 50 år etter at nesten 200 nordmenn falt på feil side.

Steinblokken ligger i en glenne omsluttet av endeløs skog oppunder polar-sirkelen ved Rovaniemi.

Rekken av ranke furustammer går gjennom det monotone landskapet og rett est inn i ødemarken hvor frontlinjen løp.

— Vi må flytte litt på steinen dersom det blir noe av minnesmerket. Dit! sier Erik Lilnanki, og peker på en staur den lokale skogstyrelsen har plantet i bakken.

Ingen grav å gå til

Lilnanki er tilsynsmannt ved det tyske krigsminnesmerket 500 meter unna. Under et dystert mausoleum i rød granitt hviler falne soldater fra Hitlers hær.

Til sammen 2509, ifølge brosjyren Lilnanki deler ut til besøkende. Men nå har antallet passert 3000.

— De finner stadig levninger av tyskere i skogen. Særlig ved vegbygging, forklarer han.

De aller fleste nordmennene ligger tilbake på russisk side av grensen. 120 døde da Den røde armé melde ned støttepunktene Kaprolat og Hasselmann i et stormangrep sankthans 1944.

Dele ukjente slaget kostet flere norske liv enn noen annen trefning i landkrigen.

— Norske etterlatte har ingen grav å gå til. De fortjener en stein. Om det nå var så galt å ofre livet i Finland — er det ikke på tide å tilgi, forsones og vise respekt i alle fall overfor dem som døde? spør Helge N. Wiig.

Til dels feilaktige historier om Wiigs personlige forhold under krigen ligger nå i finske arkiver som argumenter mot steinen.

— Det er da ikke meg det skal reises et minnesmerke over, sier han.

— Dessuten har jeg sonet min dom. Og jeg er glad i Norge. Jeg kjempet mot de tyske invasjonstyrkene våren 1940, og jeg har aldri sett på meg selv som forræder. Å støtte opp om Quisling var det motsatte, i mine øyne. Men greit nok; jeg har tatt straffen.

— I dag kan jeg se at krig aldri løser konflikter. Den tyske nazismen utviklet seg til rent barbari. Jeg forakter de såkalte nynazistenes forfølgelse av minoriteter.

— På 30-tallet ble jeg grepet av en idé — antikommunismen. Hos ungdommen blir idealisme lett til fanatisme, sier Wiig.

Østover, der våpnene drønnet, er det bare stillhet. Kveldens siste besøkende vandrer ut av minnehallen over tyske krigsofre

inne i skogholdet. Den aldrende kvinnen har skrevet to setninger bak navnet sitt i gjeste-boken:

«Krig er alltid sinnsykt. Vår verden har plass for alle».

Hans Kringstad

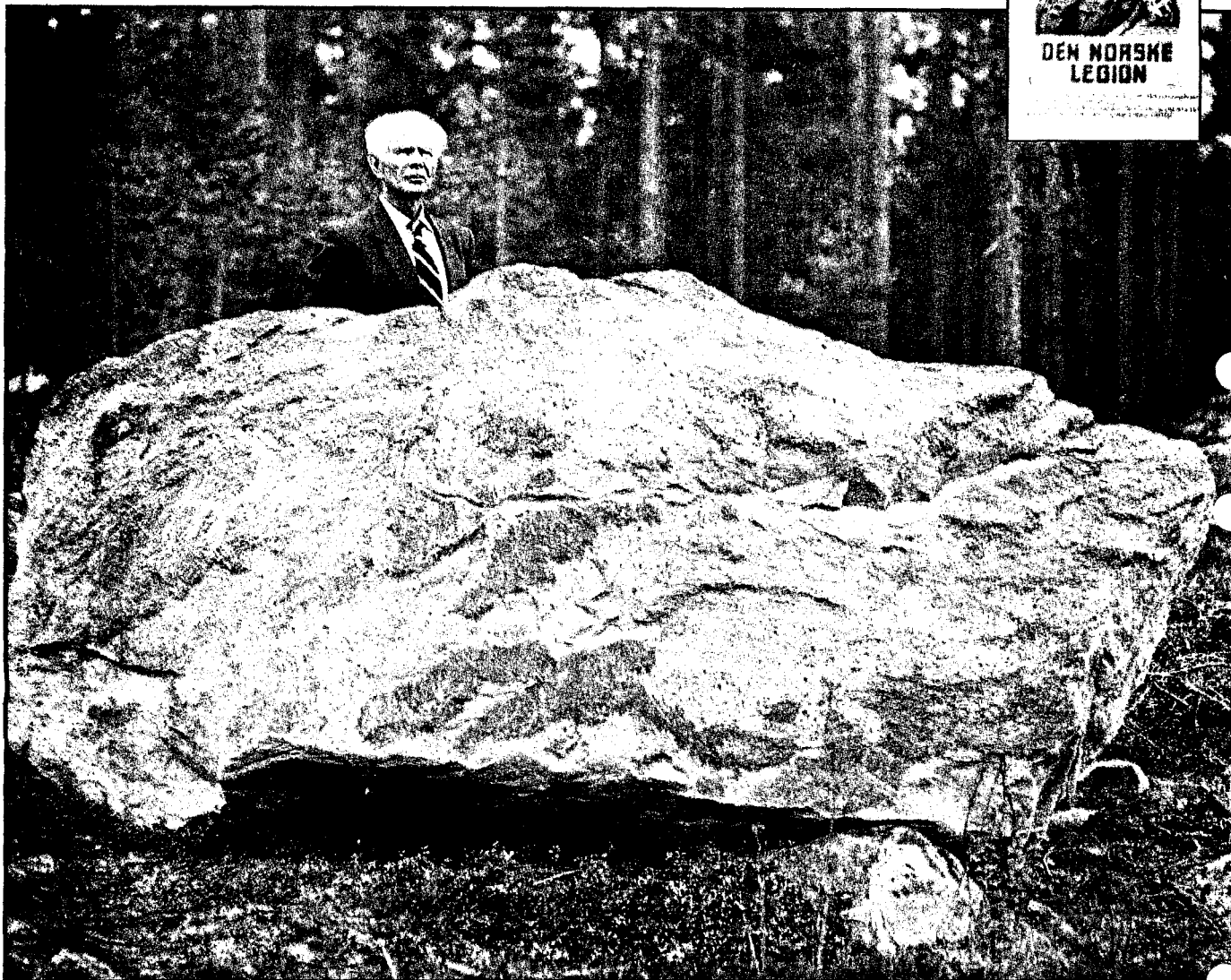
I FINLAND

foto: Mattis Sandblad

» Kameratene mine ligger igjen der ute. De var unge mennesker som trodde på noe de ofret livet for. Og så skal jeg måtte slåss 50 år etterpå for å få sette opp en stein til minne om dem. Det gjør vondt. »

Helge N. Wiig

NAKEN BAUTA: Tidligere frontkjemper Helge N. Wiig ved minnesteinen uten inskripsjon. «Til minne om 196 norske krigsfrivillige som falt i Fortsette, seskrigen 1941-1944», skulle det stå på en bronseplate. Finland trakk avtalen etter anmodning fra stortingspresident Jo Benkow. Innfelt vervingsplakat for frontkjemperne. (Fra boken Parti og Plakat, Jensen/Dahl.)

FINSKE-KRIGENE

TRONDHEIM (VG) Den såkalte Fortsettelseskrigen i Finland ble utløst av Hitler-Tysklands angrep på Sovjet 22. juni 1941.

Med tysk hjelp forsøkte finnene å ta tilbake territorier som gikk tapt ved Stalins overfall på Finland i Vinterkrigen (1939-1940).

Aldri allierte

Finland og Tyskland var formelt sett aldri allierte under annen verdenskrig. Men de to lands hæravdelinger delte den finsk-sovjetiske fronten mellom seg.

Finnene kapitulerte 4. september 1944. Da måtte tyskerne, og dermed de norske frivillige, ut av landet.

Helter og svikere

Under Vinterkrigen deltok nordmenn som frivillige i svenske formasjoner. De ble helter. Nordmenn i Fortsettelseskrigen ble landssvikere.

FRONTKJEMPERNE:

Til sammen gikk om lag 6000 nordmenn frivillig inn i tyske avdelinger på den uhyggelige østfronten under annen verdenskrig. 900 falt.

Ved de finske frontavsnittene deltok mellom 1000 og 1200. Av disse falt 196.

Antikommunismen var trolig det viktigste motivet hos de norske frivillige.

Tyskernes vervepropaganda i Norge spilte sterkt på Finlands sak og kampen mot Sovjet.

På et stort vervemøte på Universitetsplassen i juli 1941 holdt den finske generalkon-

sul tale. Norske og finske flagg prydet Oslo.

En del frontkjemper var ansatt i politiet før og etter fronttjenesten. Noen kom i trefninger med norske motstandsfolk. Dette ble en belastning for frontkjempergruppen som helhet.

Rettsoppgjøret slo fast at

frontinnsats på tysk side var bistand til fienden — og dermed landssvik. Nærmere 5000 frontkjemper ble dømt til fengselsstraff.

I den opphetede stemningen like etter krigen avsa domstolene frontkjemperdommer på helt opp i syv års fengsel.

Sommerpriser på RESO HOTELS

- kysten rundt 24.6. - 15.8.93.

RESO OSLO PLAZA*
RESO HOTEL CALEDONEN
RESO ATLANTIC HOTEL
RESO KNA HOTELET
RESO HOTEL NORGE
RESO ROYAL GARDEN HOTEL

Oslo tlf. 22 17 10 00
Kristiansand tlf. 38 02 91 00
Stavanger tlf. 04 - 52 75 20
Stavanger tlf. 04 - 52 85 00
Bergen tlf. 05 - 21 01 00
Trondheim tlf. 07 - 52 11 00

Pr. pers. pr. døgn i dbl. rom

KR 425,-
KR 375,-
KR 375,-
KR 270,-
KR 475,-
KR 375,-

Prisene inkluderer stor frokostbuffet.

* Sommerperiode: 9.7 - 19.8.93.

Enkeltrumtillegg kr 250,-. Barn t.o.m. 15 år bor gratis i foreldrenes rom, en ekstra seng inngår. Eget dobbeltrom for barn ifølge med voksen kr 250,-.

